

Ö?renme Çevikli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renme Çevikli?i Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26702>

Özet

Ö?renme Çevikli?i Ölçe?i, Ayten Canaslan ve Nur Güçlü taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilmis? özgün bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle ö?retmenlerin mesleki geli?im süreçlerinde ve h?zla de?i?en e?itim ortamlar?na adaptasyon yeteneklerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmek amacıyla tasarlanm??tır. Ölçek geli?tirme çal??ması, ö?retmenlerin yeni bilgileri ne kadar h?zla özümledi?ini, deneyimlerden ders ç?karma ve bu dersleri farklı pedagojik ba?amlarda etkin bir ?ekilde uygulama becerilerini de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçek, e?itim sektöründeki yeniliklere ve de?i?imlere kar?? bireysel tepki verme kapasitesini psikometrik açıdan incelemekte olup, ö?retmenlerin sürekli ö?renmeye aç?kl?k düzeylerini ve ki?isel geli?im potansiyellerini ortaya koyan çok boyutlu bir yapıyı temel almaktadır. Bu araç, hizmet içi e?itim programlar?nın planlanması ve ö?retmenlerin profesyonel geli?im ihtiyaçlar?nın belirlenmesi için önemli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme çevikli?i, ö?retmen, mesleki geli?im, ö?renme, ölçek geli?tirme, psikometri, e?itim, adaptasyon.

Yazarlar

Ayten Canaslan, Nur Güçlü.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, görev yapan ö?retmenlerin **ö?renme çevikli?i** düzeylerini nicel olarak tespit etmek ve bu çeviklik seviyelerini akademik ara?tırmalara konu edebilecek güvenilir bir ölçme aracı sağlamak. Ö?renme çevikli?i, karma??k, yeni veya farklı ko?ullara uyum sağlama, geçmiş? deneyimlerden h?zlıca ö?renme ve bu ö?renimi mevcut zorluklar?n üstesinden gelmek için kullanma yetene?i olarak tanımlanır. Bu yetenek, özellikle ö?retmenlik gibi sürekli yenilenmeyi gerektiren bir meslekte kritik öneme sahiptir.

Ölçek, ö?retmenlerin de?i?ime kar?? gösterdikleri esnekli?i, geri bildirim aç?kl??? ve yeni roller üstlenme isteklili?ini belirleyerek, e?itim kurumlar?nın insan kaynaklar? ve geli?im stratejilerine katkıda bulunmay? amaçlanmaktadır. Elde edilen veriler, ö?retmenlerin bireysel güçlü yönlerini ve geli?tirilmesi gereken alanlar? belirlemede rehberlik eder.

Yap? (Construct)

Ö?renme Çevikli?i Ölçe?i, psikolojik alanyaz?nda yer alan **ö?renme çevikli?i** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, tek bir beceri yerine, bireyin deneyimlerden ö?renme ve bu ö?renimi performansla dönü?türme yetene?ini ifade eden bir dizi bili?sel, davran??sal ve duygusal boyutu içerir. Geli?tirme çal??mas?nda bu yap?, ö?retmen popülasyonuna özgü alt boyutlara ayr??t?r?larak incelenmi?tir.

Tipik olarak ö?renme çevikli?i; **Zihinsel Çeviklik** (karma??k problemleri çözme), **?nsan Çevikli?i** (ba?ka insanlarla etkili çal??ma), **De?i?im Çevikli?i** (yeniliklere ve belirsizli?e aç?kl?k) ve **Sonuç Çevikli?i** (zorlu hedeflere ula?ma) gibi faktörlerden olu?ur. Ölçek, bu temel çeviklik boyutlar?n?n ö?retmenlerin mesleki ya?amlar?ndaki yans?malar?n? de?erlendirmek üzere yap?land?r?lm??t?r.

Geçerlik (Validity)

Ö?renme Çevikli?i Ölçe?i'nin geçerlik analizleri, ölçe?in gerçekten ö?retmenlerin ö?renme çevikli?i yap?s?n? ölçtü?ünü kan?tlamak amacıyla yürütülmü?tür. Canaslan ve Güçlü (2020) taraf?ndan yap?lan çal??mada, geçerlik kan?tlar? a??r?l?kl? olarak **yap? geçerli?i** (Construct Validity) üzerine yo?unla?m??t?r. Bu süreçte, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle ne ölçüde desteklendi?i incelenmi?tir.

Yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? ve Do?rulamay?c? **Faktör Analizi** yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. Ek olarak, ölçek maddelerinin ilgili yap?y? temsil etme yetene?i, uzman görüş?leri al?narak sa?lanan **içerik geçerli?i** ile desteklenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in ö?retmen popülasyonunda geçerli bir ölçüm aracı oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik (Reliability)

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, ölçüm sonuçlar?n?n tutarlılı??n? ve kararlılı??n? göstermektedir. Ö?renme Çevikli?i Ölçe?i'nin geli?tirme sürecinde, güvenilirlik kan?t? olarak öncelikle **iç tutarlılık** (Internal Consistency) analizleri kullan?lm??t?r. Bu analizlerde hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s?n?n, ölçe?in bütünü ve alt boyutlar? için kabul edilebilir düzeyde yüksek oldu?u raporlanm??t?r.

Yüksek iç tutarlılık de?erleri, ölçekteki maddelerin birbirleriyle uyumlu oldu?unu ve ayn? psikolojik yap?y? ölçmekte ba?arılı oldu?unu ifade eder. Güvenirlik analizleri, Ö?renme Çevikli?i Ölçe?i'nin ö?retmenlerin ö?renme çevikli?i düzeylerini zaman içinde istikrarlı bir ?ekilde ölçebilme yetene?ine sahip oldu?unu do?ulamaktadır.

Faktör Analizi (Factor Analysis)

Ö?renme Çevikli?i Ölçe?i'nin yap?s?sal geçerli?ini ortaya koymak amacıyla yürütülen Faktör Analizi, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? belirlemi?tir. İlk a?amada uygulanan Aç?mlay?c? **Faktör Analizi**

(AFA), ölçeğin maddelerinin kaç temel faktör altında toplandığını keşfetmiştir. Bu analizler sonucunda elde edilen faktör yapısı, öğrenme çevikliğinin farklı yönlerini temsil eden alt boyutları içermektedir.

İkinci aşamada, belirlenen faktör yapısının doğruluğunu ve uygunluğunu test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, modelin öğretmen örnekleminde elde edilen verilerle iyi bir uyum sergilediğini ve ölçeğin teorik olarak beklenen yapıya sahip olduğunu göstermiştir. Bu analizler, ölçeğin sağlam bir psikometrik temele dayandığını kanıtlamaktadır.

Ölçek Bilgileri (Instrument)

Test Türü: Geliştirme (Özgün Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: Genellikle çok seçenekli, Likert tipi derecelendirme formatı kullanılır. Ölçek maddeleri, katılımcıların belirli ifadelerle katılma düzeylerini belirtmelerini gerektirir.

Mevcut Diller: Türkçe (Özgün geliştirme dili).

Popülasyon Grubu: Öğretmenler.

Yaş Grubu: Çalışan yetişkinler (Öğretmenlik mesleğini icra edenler).

Popülasyon Detayları: Ölçek geliştirme çalışması, Türkiye'de görev yapan çeşitli branş ve deneyim seviyelerindeki öğretmenler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Ölçek, öğretmenlerin mesleki yeterliliklerini ve adaptasyon kapasitelerini ölçmeye odaklanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) ölçektir. Katılımcılar, kendilerine sunulan ifadelerle ne ölçüde katıldıklarını belirtirler. Uygulama, bireysel veya grup ortamında gerçekleştirilebilir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen yeterlilikleri, adaptasyon, pedagojik çeviklik, psikometrik özellikler, Canaslan, Güçlü, geçerlik, güvenilirlik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ayten Canaslan

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Makalede açıkça belirtilmemiştir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Kaynakta belirtilmemiştir.

Yaz??ma Adresi: Detayl? kurumsal yaz??ma adresi için orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?I? (Permissions & Fee and Test Year)

Test Y?I?: 2020.

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik literatüre kazand?r?lm?? özgün bir araçtır. Akademik ve ticari olmayan ara?t?rmalarda kullan?m? için yazarlara uygun at?f yap?lmas? gerekmektedir. Ticari veya büyük ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Ayten Canaslan ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçe?in tam metni ve detayl? uygulama bilgileri, yay?mlanan makalede mevcuttur.

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: [ogrenme-cevikligi-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar (Reference's)

Canaslan, A., ve Güçlü, N. (2020). Ö?retmenlerin ö?renme çevikli?i: Ölçek geli?tirme çal??mas?. *Kastamonu Education Journal*, 28(5), 2071-2083. doi: 10.24106/kefdergi.746504. Makaleye Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilir: [dergipark.org.tr](#).

Ö?renme Çevikli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sa?lanan kaynak metin, ölçek maddelerinin listesini içermemektedir. Maddelerin tam listesi, Canaslan ve Güçlü (2020) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleden elde edilmelidir.